

Boj proti fašizmu; je boj vsakega poštenega rodoljuba; vsakega delavca in delavke — pač vsakega brez izjeme na politično, narodno ali pa versko pripadnost!

CENA NAROČNINI:
Za Kanado in USA.
Za eno leto \$3.00
Za pol leta 1.75

Edinost

EDINOST
206 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

Let. 3 št. 135.

Cena 5 c.

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

TORONTO, ONTARIO WEDNESDAY, Sreda 31 oktobra, 1945.

Price 5c.

Vol. 3 No. 135.

Nad 42 tisoč ljudstva na zborovanju v Kragujevcu

Kragujevac — Nad 42 tisoč ljudstva se je udeležilo zborovanja, na katerem je govoril maršal Tito. Med drugim je dejal naslednje:

„Raznašalci neresnice kateri na zvit način skušajo blokirati realizacijo naših viljev, za katere so najboljši sinovi Jugoslavije položili svoja življenja, ne bodo uspeli zavestno ostvariti nove Jugoslavije.“

Opozicija — ali bolj pravilno rečeno, raznašalci neresnice, govore o nekaterih napakah ki so bile narajene in skušajo podati vtis, da so to fudamentalne napake.

Naše ljudske avtoritete, resnično ljudska oblast, mi priznavamo, da nima zadostnih izkušenj. Ako je kjeroli na položaju neodgovarjajoča oseba, katere ovira in podaja neresnico o ljudski oblasti, je potrebno tako osebo odstraniti. Narod ima pravico na svojo oblast. Nihče ni imenovan z odlokom. Vsi kateri so izvoljeni in se na-

hajajo na oblasti, narod ima pravico odstraniti vsakega kateri se pokaže nevreden na svojem položaju.

Kar je poglavito za nas je to, da je naša domovina osvobodjena in da polagamo fudamentalne pogoje za novo federativno Jugoslavijo, za bratsko edinstvo naših narodov, da smo iz niča organizirali našo slavno armado pripravno braniti čast in naše meje. To je, kar je poglavito in kar si je treba zapomniti, nikakor pa manjši nedostaki iz katerih skušajo raznašalci neresnice kupiti politični kapital.

Nam je nemogoče obnem ustreči vsem problemom. Mi stopnjamo zboljšujemo vse te probleme in jih upamo popolnoma izboljšati v dobi dveh ali treh letih. Garancija zato je ta, da naši narodi žele živeti skupaj v novi demokratični federativni Jugoslaviji. Ta garancija pa pravi, da je mogoča premagati tudi vse nastale probleme.“

NAVODILA ZA POŠILJANJE DENARJA V JUGOSLAVIJO

Urad za denarno izmenjavo v Ottawi, je odobril, da vsak jugoslovanski izseljenec v Kanadi more poslati preko jugoslovanskega konzulata svojim sorodnikom v Jugoslaviji vsoto 110 kanadskih dolarjev oziroma 100 ameriških dolarjev vsaki mesec. Sprejeto denarno vsoto jugoslovanski konzulat nalaga v Royal Bank od Canada na račun Ministerstva za finance Jugoslavije. Protivrednost poslane denarne vsote tem potom se izplačuje v Dinarjih Demokratske Federativne Jugoslavije po pošiljatelju označenim osebam po uradni denarni valuti, za en ameriški dolar 50 in za en kanadski dolar 45 dinarjev.

V slučaju da kdo želi poslati večjo vsoto, Urad za kontrolo zunanje valute (Foreign Exchange Control Board, Ottawa), bo na predlog Generalnega konzulata odobril tako vsoto brez kakšnih ovir.

Kakor je bilo prej objavljeno za pošiljanje denarnih vsot je potreben zašasni urad dokler se ne vzpostavi normalno pošiljanje denarja kakor pred vojno.

In da bi tudi način kolikor mogoče bolj reden in točen, se naproša vse one zainteresirane posameznike, kateri žele poslati denar svojim sorodnikom v stari kraj, da pri pošiljalkah navedejo točno: I in priimek, h.š. vas, zadnjo pošto

Kaišekove provokacije v Kitajski

Chungking, 30 okt. — Severne provincije Kitajske, so po zadnjem poročilu postale zopet pozorišče krvavih konfliktov v nenapovedani državljanski vojni. Krvave bitke so v teku izmed čet centralne nacionalistične vlade in Komunistične vojske, katere je osvobodila iz japonskih krempljev omejenе provincije.

„Nova Kitajska“, glasilo Komunistične Partije prinaša obširno poročilo o krvavih bitkah v nenapovedani državljanski vojni, katero je izzvala profašistična militarna klika Chang Kaišeka. Čete centralne nacionalistične vlade, so osvojile osem mest iz rok Komunistične vojske ob severnem obrežju reke Yellow, medtem ko je komunistična vojska pretrgala železniško progo na več sto metrov, katere je življenska nit v zvezi z Chungkingom. Glavna namesta centralne nacionalistične vlade je, popolnoma razorožiti komunistično vojsko v severnih provincijah in na ta način naprtiti narodu jaren diktatorske in profašistične klike. Vse to se dogaja, pravi „Nova Kitajska“ v dnevih kol so v lokalni pregovori izmed centralne nacionalistične vlade v Chungkingu in Komunistične vlade v Jenanu, da se doseže sporazum.

To poročilo obenem trdi, da ameriška mornarica pomaga nacionalističnim četam.

Truman govoril o zunanjem stališču Združenih Držav

OBLJUBIL JE UPOŠTEVATI SAMOODLOČBO IN SUVERENOST NARODOV

New York, 29 okt. — Minule sote predsednik Truman je održal značilen govor ob priliki proslave dneva ameriške mornarice. V svojem govoru je pojasnil zunanje stališče Združenih držav napram mednarodni sigurnosti miru s tem, da bodo Združene države dovolj močno oborožene posebno na morju.

Predsednik Truman izraža mnenje, da je mogoče ohraniti mir v

svetu edino ako bojo svobodoljubni narodi, veliki in manjši se držali svojih obveznosti katere so prevzeli ne sebe kot člani Zedinjenih narodov. Teškoče za sodelovanje in medsebojni sporazum, so številne. Svet je nemogoče kar čez noč izpopolniti, je dejal predsednik Truman. Naše zahteve vsekar so, da ne bomo dopustili ovirati progres napram mednarodnemu sodelovanju. Vse razlike ka-

tere obstajajo v posameznih državah, ki so skupno vodile enotno borbo proti sovražniku in zmagale, ne smejo v bodoče ovirati tako sodelovanje kakor tudi zgraditev trajnega miru v svetu.

V kolikor se Združenih držav tiče, pravi predsednik Truman, bodo izpolnile svoje obveze, katere so prevzele na sebe kot člani Zedinjenih narodov.

Predsednik Truman je v 12 točkah podal stališče politike Združenih držav v zunanjih zadevah. Naglasil je, da Združene države nimajo teritorialnih zahtev, kakor tudi agresivnih načrtov proti katere koli države, velike ali manjše. Zagotovil je vero glede povrnitve pravic narodom do saoodločbe, katere so jim bile s silo odvzete, kakor tudi, da Združene države ne bodo odobravalе teritorialno izpremembo v kakršnem koli delu sveta, ako bi ta bila proti volji naroda.

Naglasil pa je tudi, da Združene države ne bodo priznavale režima, kateri bi bil s silo postavljen na oblast. Truman pravi, da so vsi narodi upravičeni svobodno odločati o svoji nadaljni usodi, kakor tudi da morajo imeti svobodno izhod na morja ter potom reka, katere tečejo preko posameznih držav. Vse države v zapadni Hemisferi morajo delati brez kakšnih vmešavanj od zunaj skupno kakor dobre sosedes pri reševanju medsebojnih problemov. Zagotoviti moramo tudi nadalje svobodo govora, vesti in veroizpovedi med svobodoljubnimi narodi v svetu.

Medtem predsednik Truman je povdaril, da morajo Združene države razumeti probleme drugih narodov, kakor morajo ti razumeti probleme Združenih držav. Ker edino na ta način je mogoče doseči mednarodno sigurnost, sodelovanje in izgraditev miru v svetu.

š domovini. Z bolnišnico bo upravljalo društvo Rdečega križa Jugoslavije in nosila bo ime darovalcev: „Sveta Kanadskih Južnih Slovanov“.

Mesto v katerem se postavi bolnišnica določilo društvo Rdečega križa federalne Hrvatske, in mi z največjo hvaležnostjo sprejemamo Vašo ponudo, da financirate poleg notranje ureditve ter orodja tudi izgraditev otročje bolnišnice, katere bo služila kot najlepši spomenik nadaljnjim pokolenjem plemenite požrtvovalnosti in bratke vezanosti naših rodoljubnih izseljencev v oddaljeni Kanadi z svojim starem krajem.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Minister za socialno politiko Dr. Kržišnik

PRELOŽITEV SEJE

Tem potom se naznanja članstvu odseka Zveze Kanadskih Slovencev, da je redna seja vsled narodne manifestacije dne 4 novembra, predložena prihodnjo nedeljo dne 11 novembra.

Naprosila se članstvo da zgornje naznanilo upošteva in se udeleži redne seje v nedeljo dne 11 novembra ob 2 uri popoldne v organizacijskih prostorih.

Tajnik

Dobro došel podpolkovnik Randič so glasovi od vsepovsod

Toronto — Kakor je že poročano, podpolkovnik Ivan Randič, jugoslovanski delegat na Mednarodno konferenco FAO, katere se točasno vrši v mestu Quebecu, v nekaj dneh obišče naše naselbine kot Montreal, Toronto, Hamilton, Welland in Windsor.

Po teh naselbinah že sedaj vlada veliko zanimanje med našimi

Edward Hotelu, v Torontu, na katero bodo pozvane ugledne osebe in drugi predstavniki raznih ustanov.

Da bi se naši čitatelji čim bolj spoznali z podpolkovnikom Randičem, prinašamo njegovo sliko in tudi kratek življenjski opis.

Ivan Randič je rojen 12 marca 1911 leta v vasi Draga, pri Sušaku. Potem ko je dovršil višje šole, je položil tehnični fakultet na Univerzi v Beogradu. Pozneje je bil nameščen pri ladjedelniški družbi v Sušaku, Splitu in Nantes v Franciji.

Podpolkovnik Randič je eden voditeljev Narodno-osvobodilne borbe in je v letu 1944 pomagal organizirati vojaški štab za vojsko in mornarico v Dalmaciji. Bil je član Izvršnega odbora Antifašističnega Sveta Narodnega Osvobodjenja v Dalmaciji, ter je obenem član Narodne Fronte v Beogradu.

V Narodno-osvobodilni vojski je imel vojaški čin podpolkovnika. Začetkom leta 1945 je imenovan kot šef oddelka za industrijo in trgovino v Dalmaciji. V aprilu mesecu tega leta je prišel v Združene države kot tajnik jugoslovanske „Lend-lease“ delegacije, a se je že v juniju mesecu povrnil v Beograd, kjer je bil nameščen kot svetovalec pri ministertvu za trgovino. Dočim je pa v septembru tg. 1, imenovan kot pomočnik atašea za trgovino pri jugoslovanski ambasadi v Washingtonu.

Podpolkovnik Randič, kateri je sodeloval v Narodno-osvobodilni borbi zoper fašistične okupatorje in njihove hlapce, bo imel veliko novega za povedati ob priliki svojega obiska v zgoraj omenjene naselbine. V Hamilton pride v torek dne 6 novembra, kjer se bo istega dne zvečer vršila narodna manifestacija. V sredo dne 7 in četrtek dne 8 novembra obišče Welland in Windsor.

Kalinin opozarja pred nevarnostjo

Moskva — Predsednik Sovjetske Unije, Mikhail Kalinin, opozarja pred nevarnostjo katere preti Sovjetski Uniji kljub zmagi nad poglavitnim sovražnikom. V svojem govoru, ki ga je održal v Moskvi dne 26 tg. med drugim je dejal naslednje:

„Po največji zmagi v zgodovini, mi ne smemo pozabiti niti eno minuto na fudamentalno dejstvo, da je naša država edina Socialistična na svetu. Dobljena zmaga kljub temu neizraža, da je nevarnost za obstoj našega socialističnega sistema popolnoma odstranjena. Mi moramo popraviti naš teritorialni in strateški položaj in se pripraviti, da bomo dovolj močni odstraniti kakršno koli vojno nevarnost za dolgo dobo.“

Nad 7 milijonov funtov obleke

Montreal — Nad 7 milijonov funtov obleke je bilo zbrano v kampanji za pomoč narodom v Evropi, kakor poroča Department of National War Services, ter se obenem zahvaljuje časopisju različnih narodnosti, katero je zvrnilo kakor v vseh prejšnjih zadevah vojnih naporov veliko pozornosti tudi v zbiranju ponošene obleke, obutve itd.

Kampanja se nadaljuje in vsaki tisti, ki ima nekaj za odati ponošene obleke, naj oda čim prej mogoče. V vsakem mestu so kot znano postaje požarne brame in drugi lokali določeni prostor kamor se lahko oda ponošeno obleko, čevlje in druge reči. Gotov del od celokupne zbrane obleke je enako namenjen za pomoč narodom Jugoslavije. Zato v kolikor je mogoče je treba podpirati to kampanjo, da doseže čim večji uspeh.

Senator Hugessen okrcal podžigalce nezaupnosti napram ZSSR

NAMERE SOVJETSKE UNIJE V CENTRALNI EVROPI SO SIGURNOST IN NE AGRESIJA — PRAVI HUGESSEN

Ottawa — Senator A. K. Hugessen (Lib. Quebec) je minuli torek v debati o vlogi Kanade, Vel. Britaniji in Združenim državam z ene strani in drugi strani med Sovjetsko Unijo, okrcal podžigalce nezaupnosti napram Sovjetski Uniji, primerjajoč jih kot kratkovidneže človeških spominov. V grobih potezah je analiziral v teh naslednjih točkah predmet debate rekoč:

1 — Vznemirjenje vsled motiva Sovjetske Unije v centralni Evropi, ne izraža drugega kot primer kratkovidnosti človeškega spomina.

2 — Končna stvarnost pa je, da ako bi ne bile tam ruske čete, bi bile za gotovo nemške.

3 — Rusija ima prav močne razloge radi sumne napram zapadnim demokracijam.

Odgovarjajoč na vznemirjenje posameznih krogov vsled motiva Sovjetske Unije v centralni Evropi, Senator Hugessen pravi, da ne izražajo prav nobenega znaka agresije, ampak na splošno hotenje sigurnosti in izboljšanje razmer njenih narodov. Ako bi bila Kanada na istem geografičnem položaju kakor je Rusija in v teku zadnjih 25 let tako brutalno napadena s zapada kakor je bila Rusija, bi morala podvzeti enako energične korake za samosvojo obrambo. Vsekakor pa so ruski motivi z ozirom na to v nasprotju z priporočili Amerike, katere hoče zavzeti vse morske baze na Atlantiku in Pacifiku za svojo obrambo primerjajoč Vel. Britanijo, katere hoče imeti oblast nad Gibraltarjem, Malto in Sueškim kanalom.

Ali morejo zapadne demokracije je delati roka v roki z Rusijo, da postane Mednarodni četer v resnici efektiven? To vprašanje se postavlja na dnevni red kaj pogostoma in zlasti po neuspehu konferencie Sveta zunanjih ministrov v Londonu, poglavito, češ, da je

Molotova stališče v pogledu tega vprašanja zelo drugačno od stališča drugih zunanjih svetovnih velešil.

Jaz nikakor ne obžalujem postaviti to vprašanje na dnevni red, ker v glavnem od njegovega pravičnega odgovora je odvisen uspeh Mednarodnega čarterja za bodočnost Zedinjenih narodov. Vsled tega priporočam, da predvarno diskutiramo to vprašanje brez kake namere obtožiti kogarkoli, ker edino na ta način in v tem duhu je mogoče razbistriti pojmovanja in odvrniti sumno.

Kadar govorimo o tem vprašanju, se moramo najprej sprijazniti z dejstvom, da je ruski sistem popolnoma različen od našega in da dela z drugačnimi metodami. V Rusiji ni demokracija v bistvu takega pomena po sami besedi demokracije, kakor je tukaj na splošno znana. In to je po mojem mnenju odgovor glede napačne pojasnitve v marsikaterem oziru v posameznem časopisju itd. Še več, Molotova se omenja, češ da ni pobolaščen izraziti svojega mnenja in delati po svoji prepričanosti, tembolj da je le uslužbenec Kremлина in kar ta določi, ostane kot pribito.

Vredno je obenem pripomniti, da posamezni kritiki kaj radi ob-

delujejo obliko ruske vlade in jo nazivajo kot autokracijo. Tako kritizira v nobenem pogledu neodgovarja kritiki o obliku vlade. Končno, da vsled te razlike čestokrat nastane nesporazum za skupno in enotno sodelovanje. Toda vemo, da se je bivši carski sistem v marsičem razlikoval od našega sistema, kar pa ni oviralo carsko vladu, da doseže za ono dobo tripartitno Atanto z Francijo in Vel. Britanijo.

Razlika med tedanjem in današnjo Rusijo je v njenih fudamentalnih pogojih njenega ljudstva. Ljudstvo je doseglo ogromne cilje z izrednim uspehom, kakor zvišanjem življenskega standarta v splošnem in posebno v izobrazbi zadnjih 25 let. Kot nepobiten primer nam služi junaška in zmaganosna Rusija v letu 1945, napram popolnemu razsulu bivše carske Rusije v letu 1917, kljub temu, da se je v prvem in drugem primeru borila proti istemu sovražniku.

NJENO JUNAŠTVO BO ŽIVELO ZA DOLGO DOBO

Tukaj ni potrebno da bi jaz poveljeval častno vlogo in odločeno ruske armade od leta 1942 do 1945. To je pribito dejstvo njene heroizma katero bo živelo tako dolgo kakor se bo pisalo zgodovino. Ko nekateri ljudje kritizirajo

rusko akcijo v centralni Evropi in izražajo vznemirjenje, jaz mislim, da ne izražajo prav nič drugega kakor kratkovidnost človeških spominov. Jaz bi vprašal take osebe prav enostavno vprašanje: „Kaj prav zaprav priporočajo za izbiro, ali ruski vpliv v centralni Evropi ali pa zverji iz Belsena in njihove postave?“ Tretje poti ni. Ako bi ne bilo ruskih armad danes tam, bi zagotovo vladalo Hitlerjevo nasilstvo, katero bi z njegovi pomagači dominiralo Evropo prav ob tem času.

Ljudje, kateri pravijo da ne zapuajo Rusiji, ali nima razloga n. pr. Rusija nezaupati nam? ... da ima in prav zgodovinski razlog.

SPOMNIMO SE POGODBE V MUNICH-U

Imam v mislih — in obžalujem da moram spomniti sovražno dobo v kateri je cvetel apizmet, to je nekako sedem let temu ravno ob tem času, ko sta Chmeberlain in Deladier v sporazumu z Hitlerjem in Musolinijem izključila Rusijo iz konferencie v Munich-u. Enako pa imam v mislih zelo odločnega čampiona kolektivne sigurnosti Litvinova kateri je odločno na vsaki konferenci v Ženevi zastopal kolektivno sigurnost. In naposled izjažo člana britskega kabineta, ko je dejal,

VELIKA NARODNA MANIFESTACIJA SE VRŠI V NEDELJO DNE 4 NOVEMBRA V VICTORY THEATRU V TORONTU, OB PRILIKI OBISKA PODPOLKOVNIKA IVANA RANDIČA ZAČETEK OB 2 URI POPOLDAN

"EDINOST"

Published weekly at

206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian LanguageRegistered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.Izhaja vsako sredo v slovenskem jeziku. Naslov lista:
EDINOST

206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Dopisi brez podpisa se ne vpoštevaajo. Rokopis nenaro-
čenih člankov in dopisov se ne vrača.Naj živi slavna nositeljica ljudske
demokracije in miru

Dne 7 novembra praznujejo veliki ruski narod in vsi narodi Sovjetske Unije osemidvajseto obletnico Oktoberske Socialistične Revolucije, iz katere se je porodila današnja mogočna država, uničevalka fašizma, zmagovalka v tej vojni ter nositeljica ljudske demokracije in miru.

Velikanski je prelom, ki ga je v usodi in mednarodni vlogi povzročila, oktoberska revolucija. Ta prelom je treba trezno pretehtati, da bi dobili vso veličino značilne vloge tako v narodnih kakor tudi mednarodnih ozirih in zlasti v teku antifašistične vojne, kateri se je tako očitno izkazala in se točasno izkazuje.

Letošnjega 7. novembra preteče torej 28 let odkar se je v Veliki Oktoberski Revoluciji prerodil največji slovenski narod — bratski ruski narod ter zbral okrog sebe slavanske in druge narode v veliko Zvezo Sovjetskih Socialističnih Republik.

Sovjetska Unija nam je torej vzor sožitja med narodi. V njej žive v enakopravnosti, v medsebojnem spoštovanju in v medsebojni nesebični pomoči stotine narodov in so ti narodi pod vodstvom velikega ruskega naroda postali prav zato neporušena enota.

Sovetska Unija nam je vzor svobodoljubnosti in miroljubnosti, saj je ostala v svojih odnosih do drugih narodov vedno zvesta svojem lastnemu načelu narodne svobode in neodvisnosti vseh svobodoljubnih narodov.

Narodi Sovjetske Unije nam so dajali in nam dajajo vsak dan primere globoke domovinske ljubezni in brezmeje pripravljenosti v boju proti doslej najstrašnejšemu sovražniku Slovanov in vsega svobodoljubnega človeštva — proti vsem pojavom fašizma in rušiteljev mednarodne kooperacije in sodelovanja.

Sovjetska Unija nam je obenem vzor kjer vlada resnična ljudska demokracija, kjer je vsak državljan po državnem ustavu zaščiten pred pomanjkanjem ali zapostavljanjem. Sovjetska Unija je enkrat in za vselej odpravila največjo rak rano med človeštvom, to je izkoriščanje človeka po človeku, odpravila je neopravičeno nadlodo nad drugimi narodi. Po tem primeru postaja ne samo vzor prerogovja največjega slovenskega naroda, njegove nikdar izbrisane vloge v tej strašni in krvavi vojni zoper kriminalni fašizem, ampak resnično slavna nositeljica resnične ljudske demokracije in najodločnejši zaščitnik mednarodnega miru.

Vsi svobodoljubni in demokratični narodi s svetu, med temi zlasti Slovanski narodi, dolgujejo Sovjetski Uniji ne samo priznanje in brzojavne pozdrave ob velikem prazniku njenih narodov 7. novembra, ampak sodelovanje na podlagi Potsdamske deklaracije pri izgraditvi trajnega in pravičnega miru.

Narodi Sovjetske Unije so v cilju te deklaracije doprinesli največje ljudske in materialne žrtve. Zaprav od rojstva velike Sovjetske Unije, njihova prizadevanja so usmerjena v cilju odprave vojnih konfliktov ter osrečitvi človeškega rodu v miru in blagostanju. Zato Potsdamska deklaracija v bistvu svojega pomena, ni deklaracija z katero se hoče prizadeti krivico komur koli, tembolj deklaracija z katero se hoče in mora zaščititi narodne in mednarodne interese v cilju narodnih pravic ter trajnega pravičnega miru.

Obletnico Velikega Oktobra, največji državni praznik Sovjetske Unije, slavimo letos z vsem srcem tudi mi Kanadski Slovenci. Zavedamo se tega velikega praznika, da je obenem naš praznik — praznik, ki se ga bodo spominjali človeški rodovi v bodoči zgodovini. V tem duhu zvesti kličemo.

Naj živi velika Sovjetska Unije in njen voditelj, generalissimo Stalin!

Naj živi bratska mirovna zveza slovanskih in vseh drugih svobodoljubnih in demokratičnih narodov!

(Nadaljevanje)

Letalska akcija. Letala so pomagala posadki Žužemberk. Letala so bila od silne protiletalske akcije iz avtomatskega orožja zadeta in poškodovana, 1 podčastnik ranjen. Cerkev severno od Žužemberka, odkoder je prihajal napad, je bila v polno zadeta. Uspešno so bila mitraljirana uporniška središča.

Naše izgube 5 mrtvih in 21 ranjenih in 3 orožniki, sovražne 97 mrtvih, 5 ranjenih. Brigada "Gubec" skoro uničena.

3. 02-4035. Akcija na Gorjancih. S čiščenjem je bila porušena široka partizanska vojna organizacija. Sedež XIII. hrvatske brigade uničen. Zajeti mnogi poglavarji, živina in 21 sumljivih ljudi. Divizija "Isonzo". Pri Dobriču so po hudih bojih okupirane kote 293 in 565. Uporniki imajo več stotin izgub. Porušene razne barake z materialom. Naše izgube 26 mrtvih in 54 ranjenih. Prekinitev železniške proge.

Divizija "Cacciatori". Čiščenje v coni Golo.

Divizija "Lombardia". Uporniki pritiskajo na Barilovič. Uporniška skupina je zajela 7 hrvatskih obmejnih straž.

XI. skupina Gaf. Spopad pri Grahovem.

Letalska akcija. Napad na uporniške skupine v vasi Vinkov vrh.

4. 02-4046 Poročilo za 29. VII. Akcija na Gorjancih. Nadaljuje se s čiščenjem. Del cone očiščen uporniških formacij v svrhu zavarovanja žetve.

Divizija "Isonzo". Uporniški napad na koto 293 odbit, naše izgube 4 mrtvi, 1 oficir ranjen. Preprečen napad na železniško progo pri Birni vasi.

Divizija "Cacciatori". Kontroliranje po področju.

Divizija "Lombardia". Uporniki so ujeli v utrdbi med Zdenčino in Hrvati 8 vojakov.

XI. skupina Gaf. Na hribu Golo spopad, ubit 1 upornik.

Letalska akcija. Ponovno bombardiranje na ugotovljene skupine v vasi Sela-Šumberk.

5. 02-0453 Poročilo za 30. VII. Divizija "Isonzo". Akcija čiščenja pri Žužemberku, razpršene skupine upornikov, 3 ujeti. Ponoči obstreljevana posadka Sv. Ana in prekinjena proga.

Divizija "Cacciatori". Pri Blatinu Brezovici pognan v beg oddelek upornikov. Pretrgana proga pri Radohovi vasi.

Divizija "Lombardia". Oddelki iščejo v majhne čete razpršene upornike. Naše izgube 3 ranjeni pri Sošicah. Pri napadu na mostišče pri Bariloviču je ugotovljenih 6 mrtvih upornikov. Akcije proti Mostanju, Dugi Resi, Generalskemu stolu.

XI. skupina Gaf. Porušene barake s 30 ležišči pri kraju Greben. Motilne akcije proti posadki Rakke.

Skupina XXI. april. Brez izgub odbit napad na posadko Predgrad, zajeta je bila partizanka.

Naše izgube 3 ranjeni, sovražne 9 mrtvih, 2 ranjena, 4 ujeti.

6. 02-4080 Poročilo za 31. VII. Divizija "Isonzo". Specialni bataljoni 1.2 in 3 so v coni Rožemlje-Mala vas poglavočno močne uporniške formacije v beg. Nadaljuje se čiščenje v dolini reke Krke in železniške proge. Uporniške izgube v bitkah Žužemberk — Dobrič so ugotovljene: 320 mrtvih, proga dvakrat pretrgana.

Divizija "Cacciatori". Motilni napad upornikov na Brezovico. Močne partizanske formacije so napadle s številnim avtomatskim orožjem in topom Sela-Šumberk. Posadka se hrabro brani. Artilerija je upornike odbila. Proga prekinjena pri Radohovi vasi.

Divizija "Lombardia". Nadaljevanje čiščenja v južni Gorjancih. Porušena telefonska proga, spopadi pri mostišču Barilovič, s posadko Mostanje in Vel. Svorka.

XI. skupina Gaf. Preprečen poizkus prehoda čez progo.

Naše izgube 1 mrtve in 2 ranjena, sovražne 320 mrtvih.

7. 02-4099 Poročilo za 1. avgust. Divizija "Isonzo". Čiščenje v zoni Presičevka, razpršene skupine upornikov, 6 sabotažnih poizkusov na progo preprečenih, proga po mini pretrgana.

Divizija "Cacciatori". Borbe proti upornikom v vasi Sela-Šumberk. Znatne uporniške skupine močno ovirajo poslano pomoč. Akcija se nadaljuje. Padel kapetan Galasso Sermo, 3 ranjeni.

Divizija "Lombardia". Čiščenje se nadaljuje 6 upornikov ujetih in pokončanih z orožjem. Proga prekinjena od min med Črnomljem in Gradcem ter med Zeljnjakom in Dugo Reso.

Naše izgube: 1 častnik mrtve, 1 ustaš mrtve, 3 ranjeni, sovražnik 6 mrtvih.

8. 02-4125 Poročilo za 2. avgust. Divizija "Isonzo". V coni Sela-Šumberk so bili spopadi pri kraju Viseje, naše izgube 2 mrtva, 2 ranjen. 1 pogrešan. Spopad MVAC iz četeča pri Zaplazu. 1 MVAC mrtve.

Divizija "Cacciatori". V bitki pri vasi Sela-Šumberk hud odpor upornikov. Aviacija močno bila po sovražnih položajih in uspešno mitraljirala. Na terenu sta bili dve mrtvi trupli upornikov, 1 upornik ujet in pokončan z orožjem. Padel poročnik Genovese Alfredo. Pri Smarju spopad med MVAC in uporniki. V noči dvakrat napadena utrdba Sela pri Sv. Pavlu in med št. Vidom in Radohovo vasjo.

Divizija "Lombardia". V spopadu pri D. Stativo so utrpeli uporniki 4 mrtve in 7 ranjenih. Sabotaža na železnico preprečena. Našlo se je 11 tub eksplozivne želatine angleške fabrikacije.

XI. skupina Gaf. Formacija MVAC iz št. Jošta je ujela 2 že dolgo iskana obveščevalca.

Letalska aktivnost. Zadnje tri dni je letalstvo izvršilo številna opazovanja z iskanjem in mitraljiranjem upornikov v tesni zvezi z divizijo in znatno prispevala k uspehom pri vasi Sela-Šumberk.

Naše izgube 10 mrtvih, 3 MVAC mrtvi 18 ranjenih, 3 MVAC ranjeni, 1 pogrešan, sovražne izgube: 106 mrtvih, 6 ranjenih, 3 ujeti.

9. (02) 4161 Poročilo za 4. avgust. V teku je akcija proti uporniškim formacijam v coni Ajdovec s sodelovanjem lovskih trup. Poizkus sabotaže na progo odbit.

Divizija "Lombardia". Močna aktivnost v coni onkraj Krke. Pretrgana proga. Ponovni napadi na železniška gnezda med Otovcem in Črnomljem ter pri Metliki.

10. (02) Poročilo za 3. avgust. Divizija "Isonzo". Pretrgana proga Novo mesto — Straža, odbiti številni napadi na železniške utrdbe.

Divizija "Cacciatori". V coni pri Šumberku ujeta in pokončana 2 partizana. Najdeno mnogo orožja in propagandnega materiala v Črni vasi.

Divizija "Lombardia". Na mini iztirjen vlak. Napad na vlak je odbit.

XI. skupina Gaf. Pri Ložu spopadi s partizanskimi patrolami. Izgube naših nič, sovražne: 1 ujet, 4 ranjeni.

11. (02) 4818 Poročilo za 5. avgust. Divizija "Isonzo". V coni Ajdovec je očiščeno vse ozemlje med Krko in železnico. Odbit poizkus približanja upornikov k progi.

Divizija "Cacciatori", "Lombardia", XI. skupina Gaf. in skupina XXI. aprila so vršile čiščenje po svojem ozemlju.

Letalska aktivnost. Poizvedovalni poleti nad cono Ambrus in Smuka. Protiletalska akcija.

12. (02) 40202 Poročilo za 6. avgust. Divizija "Isonzo". Spopadi z uporniki v coni Praproče in mostu pri koti 161. Pognan v beg, proga pretrgana.

Divizija "Lombardia". Najdeni 2 mini na progi pri Metliki.

Divizija "Cacciatori". V coni Kamanja preganana uporniška patrula, ki je pustila 500 nabojev in propagandno gradivo. Pri Am-

aktivnost v coni onkraj Krke. Pretrgana proga. Ponovni napadi na železniška gnezda med Otovcem in Črnomljem ter pri Metliki.

10. (02) Poročilo za 3. avgust. Divizija "Isonzo". Pretrgana proga Novo mesto — Straža, odbiti številni napadi na železniške utrdbe.

Divizija "Cacciatori". V coni pri Šumberku ujeta in pokončana 2 partizana. Najdeno mnogo orožja in propagandnega materiala v Črni vasi.

Divizija "Lombardia". Na mini iztirjen vlak. Napad na vlak je odbit.

XI. skupina Gaf. Pri Ložu spopadi s partizanskimi patrolami. Izgube naših nič, sovražne: 1 ujet, 4 ranjeni.

11. (02) 4818 Poročilo za 5. avgust. Divizija "Isonzo". V coni Ajdovec je očiščeno vse ozemlje med Krko in železnico. Odbit poizkus približanja upornikov k progi.

Divizija "Cacciatori", "Lombardia", XI. skupina Gaf. in skupina XXI. aprila so vršile čiščenje po svojem ozemlju.

Letalska aktivnost. Poizvedovalni poleti nad cono Ambrus in Smuka. Protiletalska akcija.

12. (02) 40202 Poročilo za 6. avgust. Divizija "Isonzo". Spopadi z uporniki v coni Praproče in mostu pri koti 161. Pognan v beg, proga pretrgana.

Divizija "Lombardia". Najdeni 2 mini na progi pri Metliki.

Divizija "Cacciatori". V coni Kamanja preganana uporniška patrula, ki je pustila 500 nabojev in propagandno gradivo. Pri Am-

brusu 3 uporniki ujeti.

Letalska aktivnost. Poizvedbe v coni Jelenov žleb — Glazuta. Razbitje in mitraljiranje uporniških skupin.

13. 02-4231 Poročilo za 7. VIII. Divizija "Isonzo". Od mine razstreljen železniški most km 879, promet zadržan za 13 ur.

Divizija "Cacciatori". Spopad patrole MVAC z uporniki pri Rakitnici. Uporniki pregnani, zaplenjeno 6 konj.

Divizija "Lombardia". Spopad med oddelki ustašev in uporniki. Pri Metliki je naša patrula presenetila in pregnala upornike, ki so polagali razstrelivo na progo.

XI. skupina Gaf. V spopadu pri Ložu je utrpela patrula MVAC 1 mrtvega in 1 ranjenega.

14. 02-4257 Poročilo za 9. VIII. Divizija "Cacciatori". Razpo-

rejena je akcija čet proti uporniškim formacijam, ki so se razporedile od cone Jelenov žleb proti severovzhodu. V coni Boštanje je akcija v teku.

Divizija "Lombardia". V coni Špehari so bili ustavljeni 3 sumljivi ljudje. od teh je eden pobegnil. Ubit je bil karabinjer. Železniška autobinda se je radi eksplozije mine iztirila pri Ozlju, 2 vojaka ranjena.

XI. skupina Gaf. Poroča o živahnih bojih onkraj Krke.

Letalska akcija. VII. uničevanje v coni Poljane. Mitraljiranje uporniških band pri Šmarjeti. Izgube: 3 mrtvi, 2 ranjena, sovražne: 1 mrtve, 1 ranjen, 1 ujet.

15. 02-4279 Poročilo za 10. avgust. Divizija "Isonzo". Ponoči 10. so znatne formacije upornikov napadle posadko Bela cerkev. V

bitko je posegla artilerija iz št. Jerneja. Sovražnik se je umaknil izgubivši 4 mrtve. Na naši strani 4 mrtvi MVAC. Spopad pri Sv. Križu, sovražnik pregan. Po eksploziji mine je bila pretrgana proga pri km 52 in iztirjena lokomotiva.

Divizija "Cacciatori" in XI. skupina Gaf. Živahne borbe pri Boštanju z znatnimi uporniški formacijami, ki so imele 17 mrtvih. Skozi vse dni in noči se vrše spopadi. Gotovo je na nasprotni strani že 70 mrtvih.

Izgube na naši strani: 2 mrtva in 4 ranjeni, MVAC 4 ranjeni, sovražnik: 22 mrtvi in 1 ujet.

16. 22-4295 Poročilo za 11. avgust. Divizija "Isonzo". Čiščenje v coni Bela cerkev je dovedlo do živahnih spopadov pri Breški vasi in Sela Dolina.

Divizija "Cacciatori". Napad na oddelek MVAC v Novakih je odbit z izgubo 1 mrtvega.

Divizija "Lombardia". Spopodi ustašev s partizani.

XI. skupina Gaf. Spopad v coni Jagovci. Izgube: naši 3 ranjeni, sovražnik 5 mrtvih, 1 ranjen.

17. 02-4202 Poročilo za 8. VIII. Divizija "Cacciatori". Spopad MVAC, ubita v Podlipoglavu 2 upornika, preprečen poizkus prehoda čez progo, 1 upornik mrtve. V spopadu pri Stari vasi padel 1 vojak. V coni Pogled živahne borbe, 4 sovražniki mrtvi.

Divizija "Lombardia". Preprečena sabotaža na progi, uporniki pregnani.

XI. skupina Gaf. Patrula MVAC je ubila pri št. Joštu 1 upornika.

Naše izgube: 1 mrtve in 1 ranjen MVAC, sovražne: 8 mrtvih. (Nadalje prihodnjič)

Tudi ti so krivi naših žrtev

(Nadaljevanje in konec)

Ce primerjamo po vsem tem sliko današnje obtožnice z življenjem našega naroda v dobi okupacije, potem se nam pokaže, kako globok prepad je bil med obtoženci in našim narodom in kako malo so čutili obtoženci z njim. Naš narod je krvavel v težkih borbah za svoj obstoj proti fašizmu in hitlerjancem, obtoženci pa so s fašisti in hitlerjanci sodelovali. Naš narod je stradal in umiral po tisočih taboriščih, jetnišnicah in drugih mučilnicah, katere so jim napravili nasilni sovražniki, obtoženci pa so jih pri tem gospodarsko podpirali. In če se po vsej tej sliki vprašamo, kaj predstavljajo vsa ta dejanja obtožencev, ki so danes pod tožbo, potem bo z nami odgovoril ves narod, da so to zločinstva, potem bo z nami ves narod ta zločinstva obtožil in obsodil.

DOKAZOVANJE

Po prečitjanju obtožnice se je pričelo zasliševanje obtožencev, ki se je zavleklo v popoldanske ure. Obtoženci so večinoma priznavali dejanski položaj, odklanjali pa na različne načine krivdno. Sklicevali so se na pritisk okupatorja, na nepoučenost itd. Njihovi zagovori so napravili v celoti zelo porazen vtis. Iz njih je kljub vsemu izvijanju bilo jasno, da se vsi obtoženci razen morda obeh žensk, v bistvu dobro zavedajo, kakšno izdajalsko delo se opravljali in v čigavo korist.

Pred sklepom dokazovanja je bil kot priča zaslišan delegat ministrstva za finance pri Kreditnem zavodu dr. Vekoslav Povh. Iz njegovega obširnega poročila je jasno sledilo da banka ni nikoli vodila neke gospodarske politike v korist našemu narodu, temveč je koristila samo ljudem, ki so vodili preko nje petkolonsko politiko.

RAZŠIRITEV OBTOŽNICE

Na koncu zaslišanja je glavni javni tožilec major dr. Stante razširil obtožnico zoper dr. inž. Henrika Klinarja, da je leta 1941 sodeloval pri tem, da se je preprečila zrušitev za vojno važnih gospodarskih objektov v korist okupatorju in da je pomagal spraviti te objekte nepoškodovane v roke okupatorja. Inž. Klinar je priznal, da je vodil Praprotnik o tem razgovore z nekim generalom v Ljubljani in da so odstranili le nekatere električne naprave in s tem samo trenutno onemogočili obratovanje, dočim so vsi objekti in vse važne naprave ostale docela nepoškodovane.

GOVOR JAVNEGA TOŽILCA

Nato je povzel besedo javni tožilec poročnik Damjan, ki je v svojem govoru med drugim izjavil:

Tovariši sodniki! Pred nami sedi na zatožni klopi skupina obdolžencev, ki predstavljajo odgovorne organe Kreditnega zavoda, ki so takoj po okupaciji z vsemi

silami delovali v korist okupatorja in podpirali ves okupatorski vojaški in civilni aparat in je z pomočjo te podpore utrjevali železno pest okupatorja nad preganjano in izmučeno domovino. Zapisniki sej upravnega sveta, izvršnega odbora, bančne knjige, računi in drugi dokumenti zgovorno pričajo o vseh mahinacijah in manipulacijah tega zavoda. Kdo so bile te osebe, ki so zastopale večinsko glavnico, večinski sindikat v anonimni Gospodarski družbi? Prva in druga skupina današnjih obtožencev je bila sestavni del članstva Gospodarske družbe. Oglejmo si nekoliko obtožencev:

Nato je javni tožilec podrobno razčlenil delovanje vsakega obtožencev posebej. Zaradi pomanjkanja prostora navajamo samo glavne odstavke o industrijalcu Westnu.

Westen Avgust je bil nemški veleindustrialec. Kdo na Slovenskem ne pozna njegovega imena? Kdo ne pozna lastnika

velike tovarne emajlirane posode v Celju in sličnih tovarn še druge v srednji Evropi, lastnika Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in Javorniku, lastnika tovarne kemičnih izdelkov v Hrastniku, lastnika rudnika in topilnice v Topuskem, solastnika železarn v Zenici, rudnika Magnezita v Srbiji, itd., itd. Od njega je bila odvisna usoda deset in desetisočev delavcev — nameščencev in uradnikov v Sloveniji ter drugih po Jugoslaviji. Pod Westnem se je pričelo sistematično pronicanje hitlerjevskega kapitala v slovensko narodno gospodarstvo. Westno gospodarjenje predstavljalo tipično delo pete kolone na slovenskih tleh;

Toda vsi poprejšni režimi v Jugoslaviji so bili za njegovo početje zločinsko slepi. Naj omenim, da so stanovali dosledno najvišji vojaški funkcionarji v hišah tega petokolona, da je bil ta petkolonec eden glavnih dobaviteljev čelad in minkskih okvirov za bivšo jugoslovansko vojsko ki pa je dobala

vijal predmete sabotirano. Kot značilnost navajam, da je bila večina čelad izdelanih za otroške glave ter za vojsko seveda neuporabna. Naj navedem še kuriozno dejstvo, da je ta zločinska tvrdka hlinec socialno čustvovanje do delavstva pred napadom nacističnih hord gradila v bližini Celja sportni stadion in h gradnji naganjala svoje delavstvo z nadurnim delom. Sportni stadion pa je bil dejansko maskirano letališče za pristane nacističnih avionov. Vojaške oblasti predaprilske Jugoslavije so sicer za to vedele, toda korumpiranost vojaških funkcionarjev, ki so pozneje brez izjeme postali ustaški kolovodje, ni dopustila, da bi dobil narod z razkrinkavanjem tega zločinstva zadoščenje in da bi se mu utrdila vera v možnost obrambe pred hitlerjevsko drhaljo. Takih primerov je mnogo. Tvrdka Westen je podarila Hitlerju 60 milijonov dinarjev, izmoganih iz krvavih žuljev slovenskega delavstva in to takoj ob nastopu nacizma leta 1933. Hitler sam je podelil skupino celjskih veleizdajalcev, češ da je to najboljša skupina v inozemstvu. Ko je po nastopu Hitlerja neka delegacija izdajalskih celjskih hitlerjančev bila sprejeta pri Hitlerju, je Hitler izrekel za današnji proces pomembne besede: "Grussen sie meinen Freund Westen!" (Pozdravite mi mojega prijatelja Westna). Vsakemu razumnemu človeku in tudi visokemu sodišču bo to dovolj.

Drug Avgust Westen se nam pokaže na ljubljanskih tleh. Nemški veleindustrialec se znajde v Kreditnem zavodu s 25.500 delnicami in postane največji privatni delničar Kreditnega zavoda. Toda tukaj Westen ne nastopa sam, temveč ima zveste oprode Praprotnikovce, ki so imeli še ostale delnice združene v Gospodarski družbi. Leta 1931, ko se je govorilo o nacionalizaciji Kreditnega zavoda, dajo Westen, Luckmann in njegovi Praprotnikovski oprode že večino 69.250 delnic. V upravnem svetu nacionaliziranega Kreditnega zavoda vidimo ime na Westen, Karel Noot, Westnov eksponent Josip Luckmann, ljubljanski Nemeč, Andrej Gassner, nemški veleindustrialec iz Tržič, ter dr. Karol Baron Born, nemški fevdalec iz Tržiča. Pridružil se jim je še Westnov odvetnik dr. Georg Skoberne, celjski voditelj Kulturbunda, ki je bil nedavno obsojen zaradi veleizdaje na smrt.

Ko je državni tožilec tako orisal in razčlenil vsakega obtoženca, je dejal:

Sestega aprila 1941. so Hitlerjeve motorizirane tolpe napadle Jugoslavijo, ki ni hotela postati vazal fašističnih imperialistov. Gospodarski pohod je bila oblika napada napram vsem majhnim narodom. Fašizem je hotel preprečiti samostojen razvoj industrije. (Nadaljevanje na 4. st.)

Truplo HELENE SEDEJEVE, katero so fašistični morilci zverinski mučili in ji na živem izrezali srce. Ali še dvomiš prijatelj da bi bila to resnica! Zbudi in zdrami se!

Iz gl. tajništva

Toronto: —V zadnji številki "Edinosti", se je apeliralo na vse one Slovence kateri še niso v Z.K.S., da se organizirajo v odseke kjerkoli so že ustanovljeni. Znano pa je, da se v Kanadi nahajajo še naselbine s priličnim številom Slovencev in Slovenk, kjer nimajo še ustanovljenega odseka Z.K.S. Četudi so različni vzroki zato, ni tako velikega, da bi se ne dal premestiti. Eden teh vzrokov je, kar bo marsikateri pritrtili, da še ne vemo, koga bi pristevali k Slovincem. Zato se včasih dogaja da naletimo na osebo, ki pravi: "O, tam ni nič ali pa malo Slovencev, so skoro sami Prekmurci," ali pa, "on je Štanjerc, Korošec ali Primorec," kakor je že slučaj, v takem tonu kot da to niso Slovenci. Akoravno so nas ločile te geografske meje, so tudi oni vedno bili Slovenci. Danes ko po tisočletni borbi, so si priborili narodno in tudi ekonomsko svobodo, so tudi te geografske meje izbrisane. Slovenijo poznano danes, kot svobodno edino, ali sestavni del, svobodne federativne, demokratične Jugoslavije. Slovenija ima danes svojo narodno vladno, popolnoma neodvisno od vlad drugih edinic in si sama ureja, kakor se ji vidi najbolj prikladno za dobrobit naroda. Toliko o tem.

Zatorej je tudi, naša "Zveza", za vse Slovence, če je to štajerc, Korošec, Prek-Murec, ali pa, Primorec. Ker vsi ti so Slovenci in kadar govorimo o Slovincih so oni vključeni. To ne sme biti ovira naši organizaciji, sami naj se potrudijo ter sestanejo kjerkoli je šest zavednih Slovencev, da si ustanove svoj odsek.

So še druge ovire kot naprimer: "O, nas je tukaj »devet ali deset pa ne govorimo eden z drugim, ni nič za misliti da bi mogli kaj napraviti." J. Smrke

Pismo iz vasi Rodine pri Crnomlju

Naslednje pismo je dobila soproga tajnika odseka Zveze Kanadskih Slovencev v St. Catharines, John Črnič od svoje matere iz starega kraja, oziroma vasi Rodine pri Crnomlju. Pismo se glasi.

Preljuba hčerka Rozi!
Po dolgem in težko pričakovanem času, sem vendar dobila Tvoje pismo. In predno Ti kaj več pišem, Te prisrčno pozdravim, Janca in Vaše otroke.

Preljuba Rozi! Vprašam me, če smo še vsi živi. Naša družina je še vsa živa, samo Franceta ni, njega so Italijani odgnali v internacijo 1942 leta in je umrl 9. novembra istega leta na Rabu. Naj v miru počiva.

Ljuba Rozi, pišeš mi, da smo najbrž v pamanjkanju. Vse sorte je blo, ali hvala bogu, vse smo prestali in veliko pretrpeli. Sedaj se bi vsega dobilo pa ni denarja. Pri nas je bila že štiri krat toča tako, da je ves pridelek uničen. Trtje ravno tako, izgleda kakor bi bilo vse požgano. Za Lojzo tudi nič ne vemo. Po italijanskem razpadu nam je še pisala, potem pa nič več. Njeni otroci so živi. Jože je bil pri partizanih. Tri leta je minilo 12 julija odkar je bil ves

Pismo iz Srednje vasi

Naslednje pismo je dobil rojak Rajmond Mavrin, stanujoč v Torontu, od svoje matere iz starega kraja, Srednje vasi, okraj Kočevje. Pismo se glasi:

Srednja vas, dne 13-8-45

Dragi sin Rajmond:

Primi moje najlepše pozdrave in Ti naznanim, da sem prejela Tvoje pismo z velikim veseljem. Prebrala sem ga s solzami v očeh, ker pišeš na naslov očeta. In dragi moj sin, moram Ti naznaniti, da je očeta pokrila tuja zemlja. Umrl je v internaciji v Italijo, oziroma od gladi. Tudi just sem bila 14 mesecev tam, ali sem se kljub temu še malo živa povrnila. Tvoj brat je bil od začetka vojne pri partizanih. Hvala bogu ostal je živ. Čeprav nisem vedela ali je živ ali mrtev, pred dobrim mesecem se je oglasil in sicer me je prišel z avtom obiskat.

Dragi sin! Srdno me veseli, da ste živi in zdravi in da od Vas ne čujem kaj slabega. Kaj pa brat France in drugi, se niso še nič oglasili. Torej dragi sin naj končam to pisanje in Te še enkrat najlepše pozdravim, kakor tudi Tvoja žena in otroke.

Tvoja mati
Franciška Mavrin

Tega bratje, bi tudi ne smelo biti. Težko je razumeti da veliki ljudje, odrasli in pri polni zavesti in pameti, se ne bi mogli sporazumeti. V največ slučajih je le mala, malenkostna stvar, ki jih tako usodno loči. Če bi le malo globlje pogledali in razsodili, bi take ovire hitro odstranili, kar bi bilo v korist Kanadskim Slovincem in našim bratom v starem kraju. Pomislite kako velikega pomena bi bilo, ko bi mogli njim poročati, da smo tukaj v Kanadi vsi edini, da nebi imeli izdajalcev ali omahljivcev med nami, če bi ravno morali skozi takšno gorje kot so ga oni preživeli. Že samo to bi bila ena ogromna pridobitev, katero si želi vsak pošteno misleč Slovenec ali Slovenka. To je mogoče doseči če gremo vsi resno na delo. Drugič je pa tudi to. Danes ko je pomoč našemu narodu tako potrebna, bi mi dobro organizirani lahko mnogo več pomagali, kot smo do sedaj. Ni ravno znano koliko so Slovenci prispevali v onih naselbinah, kjer ni naših odsekov. Ne ve se za njihovo delo. Ko bi imeli svojo organizacijo, vse to bi bilo znano, kot je znano iz naselbin kjer imajo svoje odseke. Pa ne samo to, Zveza Kanadskih Slovencev nam je potrebna tudi v kulturnem pogledu, da ne živimo tako kot nekulturen narod k nezna brati, ne pisati, ker se vendar računamo kot najbolj pismen in kulturn narod v Jugoslaviji. Potrebno je torej da se kulturno dvignemo z prirejanjem iger, pejem če mogoče, ter z splošno izobrazbo, da bomo znali prav prepoznati tudi svetovni položaj v katerem se nahajamo. Zato vse one naselbine, kjer je le šest zavednih Slovencev in nimate še odseka, pišite na urad ako so vam potrebna kakšna pojasnila, naslov je: League of Canadian Slovenes, 206 Adelaide St. W. Toronto, Ont.

J. Smrke

Značilen govor polkovnika Tartalja v Detroitu

Detroit — Predvanje slik o osvoboditvi Belgrada in nastop partizana, 13 oktobra v Slovenskem delavskem domu, je moralno in materialno prav dobro uspelo. Vstopnice k predavanju slik v korist Zdrženega odbora (taksa odšteta) je zneslo skupaj \$93.50. Vsota se je izročila takoj tajniku Zdrženega odbora. Kuvertice za pomoč narodu v Sloveniji so prinesle \$508.35. Poklonili si so: Slovensko društvo I.W.O. št. 4339 \$125.00, Slovenski snepjski dom, \$100.00, društvo SNAJ št. 518, \$50.00 in po \$10.00 so prispevali: Mihael Gregorič, Karl Koss, Jos. in Maly Korsic, ter NN. Po pet dolarjev: John Pegan, John Plahtar, Vinko Horvat, John Kralj, Jack Locniškar, Jakob in Frances Gorup, Johana Janežič, Peter Puhek, John in Katarina Peter Puhek, John in Katarina Kranjc, John Kirar, Frank Tehovnik, Louis Stroberger, Joe Bernik in soproga, Franc Modic, Herman Grebenc, Peter Ferderber, John Barich, J. Lužar in soproga, Frances Bozich, Mary Knez, John Bahor, John Mezgec, John Gregorič in soproga, Vera Berinac, Blaž Strucelj in soproga ter 61 prispevalateljev so poklonili manjše vsote.

Naš stari Detroitčan, poznani napredni rojak Peter Puhek je s primernim pozdravom odprl program. Nato je prečital pismo, ki ga je poslal Dr. Slavko Zore po polkovniku Tartalju, ki je prišel iz Washingtona mesto poročnika Lučovnika, kateri je pred kratem odpotoval v domovino. Dr. Zore je bil povabljen od lokanega Zdrženega odbora in naše podružnice SANSa, pa vsled odstopnosti jugoslovanskega poslanika iz Washingtona, ni mogel priti. (Pismo je bilo priobčeno v prejšnji izdaji tega lista).

Brat Peter Puhek je predstavil jugoslovanskega partizana polkovnika Tartalja, ki je bil v uniformi nove jugoslovanske ljudske armade. Občinstvo ga je pozdravilo z gromovitim ploskanjem in živijo klici. Polkovnik Tartalja je v lepi srbo-hrvaščini povedal mnogo pretrpeli, groznega in velikega o borbi jugoslovanskih narodov. Slovenci v Sloveniji so se z golimi rokami postavili proti najstrašnejši vojni mašini v zgodovini človeštva. Njihov način bojevanja proti okupatorju se je razširil od Triglav do Soluna in od Adrije do Črnega morja. Slovenci so izgnali takoj po razsulu stare Jugoslavije in kapitulacije jugoslovanske vojske, iz mnogih krajev teritorijev okupatorje. Zasedli in zadržali mnoge graje pod partizanskim varstvom vse do osvoboditve.

Polkovnik Tartalja je, da pokaže trdokrvnost slovenskih partizanov povedal sledeče: Gestapovec so prignali več stotin moz, fantov in dečkov od deset do osemnaest let starih v Zagreb. Postavili so jih v vrsto. Gestapovski komandant jim je držal dolg govor. Hvalil je visoko nemško civilizacijo in kulturo ter velikega firarja. Hitlerja Povdarjal je kako bi se morali čutiti srečni vsi ljudje v Evropi, ki so prišli pod oblast velikega nemškega rajha. "Vi niste Windish, vi ste po krvi Nemci, le po slovanskih barbarih iz juga in zahoda ste potujčeni. Postanite zopet dobri Nemci in priselite zvestobo našemu velikomu firarju. Svobodni in dobili boste zopet vse nazaj, kar vam je bilo kot puntarjem odvzeto. Dobili boste tudi posestva onih banditov, ki se dejansko upirajo naši slavni vojni avtoriteti. Pomislite kaj se je dogodilo, onim ki niso hoteli služiti našega dobrega sveta? Heil Hitler. Po govoru gestapovca je neki ustaša tolmačil "Slovincem Hitlerjeve želje in obetanje vsega dobrega, če postanejo »zvesti podaniki velike in močnega Nemčije. Slovenci so dobro razumeli Nemca in Hrвата. Stali so ravni — glave pokoncu, nepremično kot hrasti in molčali kot nemi. Le eden mlad kmet in trgovec, se je nekako mical in se oziral po sosedi, kot bi pričakoval kdo bo prvi konil in se podal gestapu. Njegov ednajstletni sinko je to opazil. Skočil je pred očka kot jastrebec "Ata ne kloni, Slovenci smo in Slovenci bomo umrli rajše, kot bi postali sužnji barbarskemu švabu. Smrt fašizmu svoboda narodu". Dečka je pred očetom polbil gestapo, drugi so bili odgnani neznano kam. (Menda v sužnost v počasno smrt).

Vidite dragi Slovenci ameriški državljani, da nadejal velkokonil Tartalja. Tako se je vaš narod v domovini v borbi za svobodo prerodil in v krvi pojeleklil. Slovenca čisla Hrvat, Srb in Macedonec. Postali smo resnični Jugoslovani. Slovenci, Hrvatje, Srbi

Macedonci, kot vsak drug narod, Macedonci, kot vsak drug narod, ki se je boril za iste cilje, kot naši veliki zavezniki za svojo svobodo proti fešistični sužnosti in za svoj narodni obstanek, so imeli svoje izdajalce. Rupnik, Rožman, Pavelič, Maček, Nedič, Mihačević s svojimi bratomorci so pobegnili v senco onih, ki so jih malo prej, kot jih je Hitler, Gobels in Musolini nazival za svoje sovražnike, plutokrate, kapitaliste, ki hočejo zaslužiti svet in uničiti visoko germansko-rimsko civilizacijo in kulturo. Čudno je to, a je resnično.

Vse to je prošlo, narodi nove Jugoslavije so odvrli svoje izmečke, ki so poskušali za vsako ceno razdvojiti Slovence od Hrvatov, Hrvatov od Srbov, Srbe od Mece-doncev in obratno, ali radi bratske edinstvi partizanov pod vodstvom velikega Tita jim ni in jim ne bo uspelo, če še bolj glasno tulijo od zunaj o terorju in anarhiji v novi Jugoslaviji. Slovenci, Hrvatje, Srbi in Mece-donci so si bratje. Ni jo sile pa naj pride odkoder hoče da bi jih zopet podvrkla za pobjo med seboj in jih razdvojila.

Ko je bilo predvanje slik končano se je naš partizan zatekel v spodnje prostore, napolnjene s hrupom pivcem. Komaj se je vsedel k mizi in prižgal cigareto, že je bil obkrožen z radovednejši obojega spola. Vse navskriž so brzela vprašanja, na katera je odgovarjal v kolikor je mogel v malem "Babilonu". V programu smo imeli pol ure diskuzije, a ko je polkovnik Tartalja končal svoj govor, je bilo veliko ploskanja, toda se nihče od prisotnih ni spomnil, da bi rad kaj več zvedel, kot je v govoru slišal. Če bi le eden stavil na govornika vprašanje, razila bi se bila zanimiva diskuzija. Pojasneno bi bilo marsikaj, ne samo vprašanju, temveč vsem drugim prisotnim in mučenju z brazštevilnimi vprašanji v spodnjih prostorih bi lahko odpadlo.

Jože Menton, tajnik

Imena darovalcev otročje oprave iz Kirkland Lake

Kirkland Lake — Tukaj so imena darovalcev iz Kirkland-Lake, številke za vsakemu imenu pomenijo koliko otrok je dotični ali dotična oblekel ali oblekla. Darovali so kakor sledi:

Odsek H.B.Z. Broj 648, (11) Organizacija Jugoslovanskih žen, (6) Mica Tomac, (5) Draga Kordiš, (3) Marija Pofek (3) Marija Paušner (3) Obitelj Šegina, (3) Jovanka Bogdan, (3) Marija Šaban (3).

Za dva (2) otroke so darovali naslednji: Frances Ambrožič, Mary Kužnik, Antonija Otoničar, Mato Bruketa, Štefaniša Zidar, Helena Smičiklas, Ivan Kalafatič, Ivan Ružič, Mile Lalič, Anton in Ernesta Kezele, Ivan Mržljak, Frank Butorac, Edvard Arko, Matilda Vidrih, Ivan Kordiš, Družina Anton Lavrič, Franc in Franca Hrbolič, in Damijan Tintar.

Za enega (1) otroka so darovali naslednji: Marija Levstik, Barbara Kelemen, Štef in Bara Vitunski, Franc Krajc, Ludvig Dermaša, Družina, A. Krašovec, Anton Turkalj, Angela Pečavar, Joe Kordiš, Družina Joe Winter, Pavlina Branišer, Družina Jakob Levstik, Vinko Ponikvar, Mike in Bara Radelja, Ljuba Frankovič, Anton Marincel, Anton Lenič, Joe Makšič, Franc Andolšek, Franc Kaplan, Ana Pavček, Bara Daničič, Družina Edvard Vesel, Družina Anton Novak, Družina Franc Klemenčič, Družina Joe Mihelčič, M. Markovič, Ivan Zalec, Družina Jörn Merhar, Boro Vukičević, Mile Bašič, (mika), John Belanec, Kosta Danilovič, Kata Golešič, Tony Krajc, George Jurkovic, Frut Market, Union Backing Co., Ivana Rauch, M. Candrič, Danica Šubat, Alek Blažević, Rudolf Fajdiga, Niki Pavlakovič, Strbenovak, Louis Centa, Olga Štrbenac, Mary Piškur, Družina Viktor Vesel, Elsie Larose, Margareta Prevec, George Markovič, Dragutin Kučan, Družina Marko Hrbolič, Jožica Stipeč, Rako Radoman, Franjo Kružič, (panjoka), Marija Kusturin, Martin Oreškovič, Nada Raguz, Cvija Raguz, Rudy Renko, George in Bara Labaš, Tonica in Štef Zupančič, Družina Slavko Novosel, Družina Josip Vuković, Družina Matj Kovačević, Joe Francelj, Joe Šepec, Alojz Lesar, Joe Arko, Franc Stupica, (mlajši), Franc Tanko, Mary Valentič, Danica Valentič, Ivan Zoretčič, Joe Delisimunovič, Ana Rožič, Amalija Kastelic, Janko

Naša prireditev bi lahko imela še boljši uspeh, ko bi bilo več kooperacije med nami. Prvič smo imeli pristnega partizana v naši sredi. Priredba je bila dovolj rahlo oglašena. Rokaji iz severoizhodne strani bi si lahko uredili tako, da bi ne imeli isti večer zabave v Slovenskem narodnem domu.

Iz severo-izhodne strani sem opazil le one agilne rojake, ki so vedno najdelavnejši povsod, kjer se gre za pomoč herojskim-mučnim bratom in sestram v stari domovini, drugi so se pa zabavali z "bingo" in niso pokazali za nekaj tako izrednega nobenega zanimanja. Več je bilo prisotnih kanadskih rojakov in rojakov iz Toledo, Ohio, kot pa naših iz severoizhodne strani.

Najlepša hvala vsem našim vrtilim članom, ki so mnogo pripomogli s svojim poštvovalnim delom, da je naša priredba tako lepo uspela. Sestri Mary Rant, ki je kljub tem, da še ni popolnoma okrevala od svoje nezgode, ustraženo skrbela za dobro postrežbo lačnih, nji gre posebno priznanje. Tako tudi njenem soprogu Ciril Rantu, ki je napojil žejne. Pridno so pomagale tudi sestre: Mary Jurca, Mary Knez, Hana Gaber, Frances Kapel, Julija Menton in Katarina Krainz. Bratje: Chas Gaber, John Krainz, John Plahtar, Frank Modic, Joe Korsic, Jože Topolac, Albert Kirin, Jack Kapel, Stanley Kapel, Mike Gragorich. Prisrčna hvala tudi s. A. Locniškari za poklonjeno ognjeno kaplico.

Podružnica št. 1 SANSa se posebno zahvali upravi Slovenskega delavskega doma za velikodušen dar in dvorano s spodnjimi prostori, ki jih je dala naši prireditvi, kot vedno tudi sedaj brez plačno na razpolago. Lep vzgled narodne zavednosti, posmenanja vredno po vseh slovanskih naselbinah v Ameriki. Še enkrat iskrena hvala!

Pismo iz Metulj

Timmins — Cenjeno uredništvo Edinosti. Prosim vas če mi boste dali toliko prostora, da priobčite priloženo pismo iz starega kraja v Edinosti, ker je še dosti takih, ki ne verujejo kaj so počenjali fašistični okupatorji in domači izdajalci nad našimi dragimi in stari domovini. To pismo sem dobil od mojega brata njegove hčerke.

John Kraševac

Metulje dne 6-8-1945.
Dragi stric, ujna in vsa družina!

Sprejeli smo danes Vaše pismo z največjim veseljem in Vas vse skupaj lepo pozdravimo. Leta 1943 smo zvedeli, da si umrl Ti stric, zdaj pišeš, da je umrl pa Tumeč Janez.

Radoveden si, če smo zdravi, ker vem, da Ti ni še znano, da so ata in mamo odpeljali Italijani. Vem pa tudi, da Ti je dobro znano, kje je Pijava, ko si bil v prvi svetovni vojni. Tam sta bila internirana in zaprta leta 1943 celo zimo tistem hudem mrazu pod šotori, saj sta vsa premrzjena in slabotna prišla domov, tako da ata ni še zdaj sposoben za kako delo.

Pišeš, če smo kaj potrebni. Saj veš kako je, če nam je vse do tal pogorelo, hiša, štala in skedenj so zažgali Italijani še leta 1942 tako, da nismo bili eno leto doma, ko nismo imeli kje bivati. Saj veš kako je, če ni strehe, ne živine, ne nobene reči, vse so nam vzeli in odgnali v Italijo. Matičovniki so srečni, da jim je ostala hiša, drugo jim je pa tudi pogorelo. Tudi oni so še vsi živi zvedla mati, ki so stari so bolj slabega zdravja. Drugače pa iz Metlan precej mladih fantov manjka, pa zaenkrat Ti ne bom mogla vsega opisati.

Lačni nismo tudi v strahu nismo, se je že toliko zboljšalo za nas hvala bogu, toda oblečeni in obuti smo bolj slabo, strehe tudi nimamo nobene. Tudi drugi vaščani niso nič na boljšem, saj je vsa vas požgana razen nekaj hiš in to, Tumča tam gori od Janeza je pa še vse celo. Nista tako prizadeta kot so drugi. Tudi druge vasi so na takem mestu. Hudi vrh Topol in Ravne, je tudi vse požgano. Tam na Glini in v Nemški vasi, ko imaš Ti stric sestre je pa še vse po starem, ni nič požgano, še kar dobro obstojijo. Toda pri Jožkovih, je pa tudi vse pogorelo. Ne zameri stric, če Ti jaz pišem, veš ata je bolj slab in ne vidi, tudi roka se mu trese, težko sam piše. Zeleli bi si vsi, ko bi Vas še enkrat videl ih se ustmeno pogov-

Pismo iz Čatež-a

Creighton, — Spoštovani urednik! Tukaj vam pošljem pismo, katerega sem dobila od moje sestre Albine Mlakar iz starega kraja, vasi Čadež pod Zaplalom. Prosim da ga priobčite v našem listu "Edinost", da bojo tudi drugi čitali kaj so Nemci delali z našim narodom v starem kraju. In koliko je naš narod trpel pod okupatorjem in z strani domačih izdajalcev.

Hedvika Kramarič
Čatež, 17-8-45.

Draga sestra in cela družina!

Po dolgem in težkem času smo prejeli pismo. Mislimi smo, da nikdar ne dočakamo miru, pa je nas le Marija obvarovala, ampak na žalost ne vseh. V teh letih smo zgubili očeta in Henrika, oba sta bila ustreljena. Ata so bili streljani 23 oktobra 1943 leta, a Henrik 3 marca 1945 leta na svojem domovanju na Primskovem. Zagotovo Te skrbi zaradi mame, pa Te ni treba skrbet, so hvala bogu

"GOEBELS ŠE ŽIVI"

Berlin — Harold Kemper, ameriški vojaški kolumnist trdi, da Goebels še živi. Svojo trditve bazira na podlagi dejstva, da nemška dekleta na prepreden način širijo med ameriškim vojaštvom Goebelsovo propagando zoper sodelovanje s Sovjetsko Unijo. Opozarja pa tudi, da se podvzamejo gotovi koraki proti taki propagandi, katera lahko povzroči resno situacijo.

Nemške frajle pravi Kempner, na zvit in prepreden način zvrtačjo krivdo za vsako najmanjšo stvar na vojake in častnike Rdeče Armade. Pripovedujejo ameriškim vojakom, kako se vojaki Rdeče Armade "držno" ponašajo napram njihovim sorodnikom, kateri baje žive v okupacijski koni pod kontrolo Sovjetske Unije itd. Je pač skrajni čas, da spoznamo v propagandi nemških frajle še živečega Goebelsa," zaključuje Kemper.

varjali z Vami. Marsikaj bi Vam imeli za povedati. Zato pa ne smete zameriti, da Vam kar na kratko pišem o našem življenju doma. Saj Vam bomo v kratkem še pisali, ko se bojo poštne veze zboljšale.

Še enkrat Vas najlepše pozdravljamo vsi skupaj celo Vašo družino,

Jaz, Micka, ata in mama.

Pozdravljajo Vas tudi: Joškovi, Matičovniki vsi prijatelji in znan-ci.

Pismo od brata:

Dragi brat! Napišem Ti nekoliko vrtic in želim Ti naznaniti kateri so ubiti iz Nemačke vasi. Od Bete, Ivana so kar Vel. Blokah ustrelili. Gerbougja Stankota in njegovega sina Veška. V vrsto so jih postavili pa streljali vse, kateri ni bil zanje. Ivan in Stanko z Gline, Tone je pa v Nemčiji umrl. France, ne vemo ali je živ ali ne. Ivan je bil pet let zaprt ker je bil na nasprotni strani. V vojski z Metljan so bili: Antonov Janez, Andrej Matičkov, Jurjavi trije, Lojze, Karle in France in Tumeč France Lavrič. Ti vsi so ubiti od Italijanov. Veš tukaj so tako delali, da ni mogode dovedati. Jaz sem bil naredil kempo pri ta starem studencu. V grmovju smo bili 14 dni, potem pa v gozdu, potem več kako se je z nami godilo. Štefina France-ta so ubili slovenski izdajalci. Vse tiste, ki niso bili z Nemci ali Italijani, so jih ubili al pa odgnali v Italijo ali Nemčijo.

Veš dragi brat, stokrat si srečen da si v Kanadi, ker tukaj smo veliko pretrpeli hudega posebno v internaciji so trpeli. Lejnčkov Lojze je tudi v Italiji umrl od lakote, doma je zapustil pet otrok in vse stanovanje požgano. In več takih slučajev bi Ti lahko naštel. Veliko sem prestal, pa sem vseeno vesel, da smo obdržali slovenski jezik in priborili slovenskemu narodu svobodo, da nas ni vse pokopal italijanski in nemški fašizem. Veš Janez, Tumečevga Franceta in Jožeta ni doma, nevem kako je z njima. Ona dva sta držala v Italijani in Nemci. S takimi se bo delal zdaj obračun, ki so se borili na nasprotni strani. Veš, jaz sem jako slabega zdravja, ker sem komaj živ prišel domov. Vesel sem da sem živ Hvala bogu, da smo svobodni in slava našim padlim borcem partizanom. Živel naš Tito!

Smrt fašizmu — svodoba narodu!

Jakob Kraševac

Tudi ti so krivi naših žrtev

(Iz 2 strani)

strizacije malih držav in je hotel napraviti indusrijskih malih držav za privesek indusrijske nacistične Nemčije. Fašizem je hotel, da se mali narodi spravijo na stopnjo kolonialnih narodov, a njihovo gospodarstvo, da se, če ne že popolnoma zatre, pa vsaj postavi v popolno njegovo odvisnost. Ta pohod fašističnega gospodarstva se je vršil z nacističnim kapitalom, ki je bil glavni pobudnik za popolno politično nadvlado fašističnega imperializma.

Razumljivo je, da je nacizem iskal povsod svoje sluge za čim hitrejšo izvedbo tega načrta in da so pri taki fašistični gospodarstvi in malih državah bogatele posamezne pravljudske klike. Prav te klike so postale glavno oporišče okupatorja in preko njih se je vršilo postopno zasluževanje slovenskega naroda. Okoli teh klik se je na Slovenskem zbiralo vse tisto, kar je bilo v na-sprotju z lastnim narodom. Nekdanji patentirani kričachi bivših jugoslovanskih nacionalistov so si nadeli modro barvo in so skupaj s svojimi belogardističnimi brati postali najzvestejši sodelavci nacističnih izvržkov. In kaj je končno fašizem? Fašizem je oblast finančnega kapitala, ki je hotel na teroristični način obratovati z delavskim razredom in naprednim delom kmetov in inteligence. Toda to pot je enkrat za vselej propadel Zato so propadli tudi njegovi sodelavci, domači Qvilingi ki sede danes na zatožni klopi in čakajo pravične kazni za judežve groše, ki so jih prejemale v obliki dividend.

GOVOR GLAVNEGA TOŽILCA DR. STANTETA

Nato je povzel besedo glavni javni tožilec dr. Stante, ki je med drugim izjavil: Po celodnevni razpravi, ki je dobila nekako obeležje finančnega značaja, obeležje bančnega razmotrivanja, zagovarjanja vidika bančnikov, je treba postaviti vso stvar na preprost stevec Razširil sem obtožbo proti inž. Klinerju zaradi veleizdaje, ker je preprečil, da bi se porušili tovarniški objekti na Jesenicah. Inž. Kliner je v svojem zagovoru zavzel čudno, nam popolnoma nerazumljivo stališče. Trdi, da je storil s tem da je ohranil ta obrat slovenskemu narodu in Osvobodilni fronti, ki se je borila proti sovražniku, neko uslugo in naveda sedaj to v svojo obrambo. No, če vedeti, da je bilo načelo OF in vseh zaveznikov, da se poruši vsaka mogoča potenca, vsak objekt, ki more služiti sovražniku, da se sovražnika onesposobi za borbo. On pa se še hvali, češ jaz sem rešil Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah. To ni tako stra-

šno presenetljivo, kajti takih stvari smo videli mnogo. Ugotavljam to zaradi tega, da pribežim in ugotovim psihozo Klinerja in vseh drugih. Kliner se ne zaveda, ali vsaj kaže se tako, da je storil s tem svojim dejanjem, da je rešil objekte za sovražnika, sovražniku uslugo, da je pomagal sovražniku v borbi proti slovenskemu narodu in vsemu civiliziranemu svetu. On navaja to dejanje kot zaslug. Nadalje se zagovarja, da je pozneje šlo iz njegovega obrata ne-kaj delavcev v OF Toda to samo dokazuje, da je mali človek imel pravičen čut, da je spoznal, da mora prenehati z delom za sovražnika. Inž. Kliner pa je gradil dalje. Ko je preprost človek našel klika in slišal. On je delal dalje. Enako se zagovarja drugi obtoženci. Tudi oni navajajo v svoj zagovor za kolaboracionizem, da so nekaj reševali, da so rešili delnice zdravega denarnega zavoda. Toda ta denarni zavod je bil dejansko ves čas do današnjega dne eksponent in financier sovražnih sil. Sedaj trde, da tega niso ve-

deli. Preprost, pošten človek pa je to videl. Oni tega niso hoteli videti. Če že niso imeli stika z ljudstvom, bi morali imeti stik s tiskano besedo. Jaz sem bral vse polno razprav, ki so pobijale baš ta kapital, baš ta zavod, ki so ga razkrinkavale. Oni pa so sodelovali v njem do današnjega dne, dokler ni naše orožje preprečilo, da bi šli še dalje. Pogledajmo stvar tako, kot je v resnici. Kaj je bil nemški kapital na slovenskih tleh, smo že iz razprave slišali. To je bilo samo eno orožje iz Hitlerjeve orožarne, to je bila penetracija slovenskega gospodarstva, zasluževanje slovenskega naroda, potiskanje malega naroda na stopnjo kolonialnega naroda. To je orožje iz orožarne nacističnega imperializma. Katere ekspoziture, katere pojave točke v tem pravcu vidimo na slovenskih tleh? V prvi vrsti je to težki kapital Westna v Celju, to so Jesenice, železna industrija, zopet Westen. Ves čas je imel slovenski narod zdrav čut in si ni pustil enostavno zadušiti ne da bi v svoji onemoglosti vsaj protestiral. Protestiral je proti izživanju tega kapitala, tega orožja nacizma in nemškega imperializma.

Na vse to so seveda prisluhnili gospodje okrog nemškega kapitala, zato so se oprijeli drugačne politike. Niso več nastopali javno kot nemški kapital, kot nemško orožje, nastopali so skrito. Saj je vojna zvijača glavni nauk vsakega vojaka in hitlerizem je to zvijačnost opeval in oboževal do skrajnosti. Uredili so si stvar tako: poiščimo si kakega vrednega brata, ki bo posodil ime, mi pa bomo nastopili in v njegovi senci, če ne drugače, pa kot nacionalisti. Iskanje je bilo uspešno. Koga so našli? Skupino, ki izvira iz Praprotnikovega vrta. Praprotnikovo ime je vsakemu Slovincu vedno živo v spominu in je kot temna zvezda na nebu našega narodnega življenja. Praprotnik — Jadranska banka: konkurz, Praprotnik — Slavenška banka — konkurz, Praprotnik to ali drugo podjetje — konkurz, mali vlagatelj na cesti, hranilne vloge uničene, jaz Praprotnik, jaz pa sem gospod in ostanem. Praprotnika ni mogel nihče postaviti pred sodišče, ker ga je ščitil ves sistem korupcije. Bil je obsojen na plačilo, toda notorično je znan, da ni bil sposoben niti za najmanjšo eksekucijo. Nosil je ničvredno niklajsto uro, da mu ne bi mogli ničesar vzeti. Takšen je torej vitez Praprotnikovega kova, a vendar je zavzel vidna mesta v tem finančnem svetu. Povsod se je pojavljal in tudi danes sedi tu na zatožni klopi. Po zlomu bivše jugoslovanske vojske je bil vsa peta kolona, ki se je preko gospodarstva stalno pripravljala na okupacijo Slovenije, znašala v objemu Praprotnika. Kliner pravi, da je Praprotnik vodil pogajanja o tem, da se objekti Kranjske industrijske družbe ne porušijo, kakor to zahteva vsako pametno bojevanje, kar je aksiom za defenzivno vojno. Ta Praprotnik se je torej pojavil kot zaveznik West-

na in lahko rečemo, kar se narodnostnega obeležja tiče, da je eno in drugo ime, ena in ista stvar. Kar velja za Praprotnika velja v nekem pogledu za vse ostale obtožence. Njim sicer ne moremo očitati takih stvari, kakor Praprotniku samemu, toda oni so vedeli za to, kar je ta človek, katerega je narod povsod obojeval, delal in kar je delala njegova okolica. Vedeli so, da je Praprotnik tesno povezan z vsakim sovražnikom, bodisi Nemcem ali Italijanom, vedeli, da se kapital, ki je pod njegovo egido, spaja z nemškim kapitalom, da je ta kapital že v svoji zasnovi prijateljski kapital pete kolone. Toda navzlic temu so pri tem sodelovali. Danes tovariši sodniki, se vrši razprava ki je zgodovinskega pomena. Ta razprava je zaradi tega zgodovinskega pomena, ker polagajo obtoženci račune kot predstavniki onega zla v slovenskem narodu, ki je razrušilo in onemogočilo mirovno narodno življenje predaprilske Jugoslavije, ki je onemogočilo konsolidacijo, ki je onemogočilo obrambo naroda, onega zla, ki je pripomoglo, da se je predaprilska Jugoslavija zrušila. Na zatožni klopi sede predstavniki kolaboracionizma s sovražnikom. Oni so sodelovali z okupatorjem v okviru Kreditnega zavoda kot podporniki pri finančnih transakcijah in so povsod jasno in glasno priznavali sovražniku upravičenost njegove okupacije priznavali so mu, da je on dejanski gospodar na teh tleh. To dokazuje zagovor Čeca, ki je to naglasil kot priznano dejstvo.

Tovariši sodniki! Ko boste izrekli sodbo nad delovanjem teh zločincev, pomislite na to, da je treba preprečiti, da bi se zgodilo, da se kdajkoli na slovenskih tleh pojavi skupina, ki bi na tako perfiden način zlorabila narod, izpodkopavala njegovo državo in uničevala njegovo domovino. Naj se zgodi nad njimi pravica!

SODBA

Po čeno in polurnem posvetovalju so se ob 17. vrtili sodniki nazaj v razpravno dvorano. V grobni tišini je predsednik razglasil sodbo, s katero so bili vsi obtoženci spoznani za krive po obtožbi. Obsojeni so bili:

August Westen, dr. inž. Herman Kliner, dr. Pavel Pestotnik, Avgust Tosti in dr. Otmar Pirkmajer na smrtno kazen z ustrelnitvijo.

August Volk na 10 let omejitve svobode s prisilnim delom in na 10 let izgube političnih in državljskih pravic.

dr. Fran Windischer na 11 let omejitve svobode s prisilnim delom in na 10 let izgube političnih in državljskih pravic.

dr. Rudolf Krivic, dr. Mirko Božič in Franc Urbanc na 8 let omejitve svobode s prisilnim delom in 8 let izgube državljskih in političnih pravic.

Karel Čec, Josip Verovšek in Rihard Sušnik na 7 let omejitve svobode s prisilnim delom in 7 let izgube državljskih pravic.

Rajko Turk na 2 leti omejitve svobode s prisilnim delom in na izgubo državljskih političnih pravic za dobo 6 let.

Praprotnik Režika in Šarabon Minka na 13 mesecev prisilnega dela brez kretanja svobode in na 6 let izgube političnih in državljskih pravic.

Vsem obtožencem brez izjeme se zapleni vse njihovo premoženje. Zaključno je predsednik sodišča kratko utemeljil izrečeno sodbo in sporočil obtožencem, da bo sedaj takoj predložena višjemu vojaškemu sodišču v dokončno presojo. Navzoče obtožence je sprejelo sodbo z glasnim odobravanjem.

(Povzeto is lista "Slovenski Poročevalec")

SANS.

Hegessen o nezaupnosti napram Z.S.S.R.

(Iz 1 strani)

ta. Jaz mislim, da bi mi v Kanadi podvezli ravno slične korake v obrambi naših zapadnih meja, kakor jih podvezema Rusija v centralni Evropi danes.

To kar Rusija želi doseči v centralni Evropi, je po mojem mnenju zelo preračunan korak, kateri je seveda v nasprotju z proposicijo Združenih držav, katere si prizadevajo za svojo sigurnost postaviti kontrolo nad vsemi morskimi bazami na Atlantiku in Pacifiku. To je obenem podobno korakom podvzetim z strani Vel. Britanije da zadrži Gibraltar, Malto in Suški kanal na račun protekcije njenih vitalnih življenjskih interesov in pota na vzhod. Razlika v tem oziru je le ta, da sta Združene države in Vel. Britanije velesili ma

Iz francoščine prevedla K. N.

XXVI

Mlada žena si je zamen belila glavo, kako bi Morenu razložila vso zadevo, ne da bi ga ponižala. Ali naj svojemu možu pove, da je njen oče zagrizen nasprotnik republikancev in da zelo pristransko sodi o državljski vojni v Španiji? Ali naj mu razodene, da jo je želel omožiti z bogatim Andrejem, samo zato, da bi z novim denarnim virom podprla njegovo podjetje? Ne, njen mož nebi razumel ne prvega, ne drugega. Zato je previdno pričela:

"Skušajte se živeti v položaju mojih staršev. Na lepem so izvedeli, da imajo zeta v deželi, ki se jim vsaj zdaj zdi nekakšno zrcalo nereda. In potlej . . . oprostite da vam vse to govorim, nebi vas hotela užaliti. Vse to je prišlo nekam hitro, nenadno, kar čez noč."

"Razumljivo je, da je to vaše starše zelo presenetilo," je kratko dejal. Zagledal se je predse. Videlo se mu je, da nekaj premišljuje, zagrizeno in z vso svojo voljo. Tako zopet in tih je bil, da se je Orana zbala, ali ga morda le ni užalila. Bil je tako drugačen kakor tedaj v Barceloni. Čeprav je tam dobi smrt trkala na vrata, je bil njen mož vesel, prešerne volje in nebržen. Zdal se ji je, da pa zazdel vse resnejši, malone otožen. Nekaj se je zganilo v njej in spet je mehko dejala:

"Tak pojdiva vendar, da vas predstavim svojim staršem. Moja mati bi vas tako rada spoznala!"

Njene besede so zvenele iskreno. Mladi mož jo je hvaležno pogledal. Njegove oči so se srečale z njenimi. Za trenutek sta obstala, se zazrla drug v drugega, potlej sta pa vstala in stopila iz hladnice.

Korakala sta drug ob drugem proti gradu. Med potjo ga je večkrat od strani pogledala. Bil je tako drugačen kakor tedaj. Menda se mu je vojaška uniforma bolje podala, kajti v tej civilni obleki se zdela ni bil tako eleganten, kakor kot častnik. Znano je, da se moški navadijo na vojaško obleko in da se jim civilna obleka potlej ne poda več.

Morda je bil pa vse prevelik in preplečat za to nežno okolico? Sicer je bila obleka izvrstno ukrojena, toda mlada žena se ga je vseeno rajši spominjala v vojaških hlačah in tesnem vojaškem jopiču. Toda njegov izraziti obraz je bil tudi tu enako lep. Orani se je zdela, da so postali njegovi lasje še temnejši, še vse bolj vranječni in da ni še nikoli videla tako lepe brsonete polti. Najbolj so ji bile pa vseč njegove velike, ogljenočrne oči, iskre se v tisoč ognjih, kadar se je v gorjujenju razvel in otožne, kadar se je tiho zazrl predse. Da, bil je možki, ki bi si ga želelo sleherno mlado dekle, navdušeno za romantiko in lepoto!

Spet ga je od strani zvedavo premerila od nog do glave. Šele tedaj je mlada žena opazila, da je njen mož v črnem.

"Ali žalujete?" je sočutno vprašala.

"Menda ga ni Španca, ki danes ne bi žaloval," je rešeno odgovoril. Izgubil sem mater, sestro in dva brata."

"Oh strašno!" vzklila Orana. Nehote je pomislila, da se po vrnitvi iz Špankega dolgo ni mogla obleči v svetle obleke. Pogosto si je dejala, da bi bilo netaktno nositi pisane in bele obleke, če niti ne ve, ali je njen mož mrtev ali živ. A vseeno mu ni ničesar razodela, temveč ga je še naprej na skrivaj opazovala.

Ze sta prispela do gradiča. Okna so bila to pot odprta, da je hladni jesenski vetar valoval nežne zastore. Ze sta bila pri glavnih vratih. Orana je poklicala nekega služabnika, ki se je pravkar vračal iz vasi.

"Bastien, prosim, sporočite moji materi in mojemu očetu, naj prideta v veliki salon, ker smo dobili gosta."

Nato je prijazno pogledala svojega moža in ga povabila, naj vstopi: "Dobro došli!"

Moremo je vstopil brez besede. Z veseljem je opazila, da je napak sodila, ko se ji je malo poprej zdel manj eleganten in postaven kakor v Španiji. Morda ni nosil obleke s tistim čarom, kakor znajo to Parižani, toda bil je bolj naraven in zato nič manj eleganten.

"Ali prihajate iz Madrida?" je vprašala, ko so se za njima zaprla vrata salona.

"Ne morem reči. Že dva meseca sem živel v Parizu, kjer sem si najel majhno stanovanje. Skušal sem se živeti v deželo, kjer živite vi, senora."

Ob teh besedah so se odprla vrata in vstopila sta gospod in gospa Cadreronova.

XXVII

Nekoliko (začudeno) je gospod Le Cadreron pogledal neznanega gosta. Po vranječnih laseh in temni polti je takoj spoznal, da je južnjak. A preden je mogel kaj vprašati, ga je Orana prehitela:

"Oče, predstavljam ti letalca Morena, svojega moža."

"Oh da!" Gospod Le Cadreron je obstal kakor ukopan. Tega pač ni pričakoval. A kmalu se je opomogel od prvega presenečenja, pristopil bliže in sovražno pogledal mladega Španca. Hladno je dejal:

"Torej vi ste vojak, ki se je poročil z mojo hčerjo?" Ne da bi ponudil Morenu roke, ga je premeril od nog do glave.

"Nisem dvomil, da se boste lepega dne le prikazali." Zdelo se je, kakor da mladi Španec ne bi opazil nameravane nevljudnosti, kajti vljudno se je priklonil.

Gospa Le Cadreronova je pa stopila bliže in mu, ne glede na vedenje svojega moža, ljubeznivo ponudila roko: "Pozdravljeni, gospod," je dejala. "Prav vesela sem, da imam priložnost spoznati človeka, ki je rešil življenje moji hčeri. Bodite dobrodošli v našem domu! Moja hvaležnost je tolikšna, da sem hvaležna tudi njej, ki je rodila takšnega sina."

Morena je ta prisrčni sprejem ganil. Posebno mu je šlo do srca, ko je Orana mati omenila njegovo-že pokojno — mater.

"Moje matere ni več med živimi," je odvrnil in v njegovem glasu je zazvenela bolest.

(Nadalje prihodnjič)

ZAPISNIK SEJE UPRAVNEGA ODBORA VPZ. BLED

Seja upravnega odbora se je vršila dne 14 oktobra 1945 v prostorih na 77 Main St. Seje so se udeležili gl. odborniki: L. Pečevar, J. Kužnik, T. Krajc, A. Novak, M. Otoničar, F. Pauček, T. Lavrič in V. Vidrih. Odsoten A. Hočevar radi bolezni.

Br. predsednik otvori sejo ob 9.40 dopoldne z sledečim dnevnim redom:

1 — Čitanje zapisnika redne seje z dne 15. julija, katerega se enoglasno sprejme. Nato se čita zapisnik izvenredne seje, katerega se na predlog A. Lavriča, enoglasno sprejme.

2 — Poročilo tajnika Zveze. Zveza šteje z dne 30. septembra 501. rednih članov in članic. Črtani v tretjem četrtletju:

Odsek št. 12. L. Zevnik in L. Pirc.
" št. 14. F. Daničič in N. Bašič.
" št. 15. V. Bogda.
" Ana Kuzmanovič, članica odseka št. 1, odstopila.
3 — Blgajniško poročilo. Bilanca za junij: \$8.827.31

Dohodki:
Julij \$1.224.88
Avgust 1.161.44
September 1.126.16
Skupaj: \$3.512.48

Izdatki:
Julij \$1.108.87
Avgust 815.25
September 1.024.24
Pogreb. stroški: \$250.00
Uprav. stroški: 178.87
Skupaj: \$3.377.23
Bilanca na banki z dne 30. sept. \$88.962.56
Naloženo v vojnih bondih 6.000.00
Skupno premoženje Zveze \$14.962.56
Prebitek za 3 mesece,

\$135.25.
4 — Poročilo Nadzornega odbora. Nadzorni odbor poroča, da so knjige pregledane in pronajdene v redu.

5 — Poročilo Mladinskega voditelja. Isti poroča, da je število Mladinskega članstva 274 članov, ter nadalje opomni, da je nekoliko članov dopolnilo 16 let in priporoča, da se nekaj ukreni, da bi prestopili v odrasli oddelek in da bi se njim dalo neke ugodnosti, ker je precej za plačevati za mlade člane, ki niso zaposleni. Br. Kužnik predlaga, da jim Zveza povrne stroške za zdravniško preiskavo ob pristupu v odrasli oddelek. Podpira A. Krajc, na kar je predlog enoglasno sprejet. Mladinskim članom se obenem pojasni, da so trije razredi A.B.C. in lahko pristopijo v katerega želijo.

6 — Poročila bolniškega nadzornika ni, ker je odsoten radi bolezni.

7 — Gospodarski odsek poroča, da ni v Zvezinem Inventarju nika-ke spremembe.

8 — Sprejemanje novih članov.

Odsek št. 12. Ivan Oblak, se sprejme enoglasno.
9 — Čitanje dopisov. Čita se tri dopise od odseka št. 7 Port Arthur, katere se vzame na znanje. Na apel za pomoč stari domovini od Zveze v pojasnilo vsem odsekom, da po naših pravilih in po zakonih Insurance Acta ne dopuščajo črpati Zvezne imovine v nobene druge svrhe kakor za bolniške podpore. Ali gl. odbor apelira na vse odseke, da naj vsi odseki zbirajo za pomoč stari domovini.

10 — Br. J. Kužnik, upravni tajnik, poda resignacijo za ob koncu tega leta. Gl. Odbor ga pozivlja, da naj bi ostal še za naprej kar pa odkloni.

11 — Izvenredna seja se vrši 21. oktobra ob 7 uri zvečer.

Ker je dnevni red izčrpan, predsednik zaključuje sejo ob 12.45 popol.

Zapisnikar, V. Vidrih

Pošiljanje denarja v stari kraj

Naši izseljenci v Kanadi morejo poslati denarno pomoč svojim sorodnikom v starem kraju! Vsa-ki mesec 110 kanadskih dolarjev. Konzulat Demokratične Federativne Jugoslavije v Montrealu je že dal enkrat izjavo v tem pogledu, a v tej številki se nahaja bolj natančno pojasnilo, kako se more pošiljati denar v stari kraj.

Z ozirom na težkoče katere so povzročene vsled vojne in zaradi stroge kontrole v Kanadi, se denar še vedno ne more poslati preko banke ali naravnost, kakor pred vojno. To se sedaj more storiti samo preko zastopstva narodne oblasti Demokratične Federativne Jugoslavije.

Denar naj se pošlje konzulatu v Montreal. Denar ne gre iz Kanade, ampak se vloži na kredit jugoslovanskega finančnega ministrstva v že zato določeno banko. Ko konzulat sprejme denar, on obvesti pristojno oblast v Beogradu, katere nam izplača prejemniku v "Dinarjih" napram kurzu navedenemu v izjavi konzulata (45 din. za eden kanadski dolar).

Treba pripomniti, da je to edini način za pošiljanje denarja v staro domovino, kakor tudi svoje vrste pomoč, našemu narodu in državi kakor celini.

Z pošiljanjem denarja tem potom, izseljenec ne samo da pomaga svojim sorodnikom, ampak na ta način dobi Jugoslavija v Kanadi potreben denar in kredit za razne trgovske in finančne transakcije. To je velike važnosti za narodno oblast in velika pomoč.

To je, po našem mnenju, tudi razlog, ker nekateri nasprotniki, narodne oblasti, skušajo omaloževati in vstvarjati sumničenje v ta sistem pošiljanje denarja v Jugoslavijo. Oni so protivniki Tita, nove oblasti in novega reda, pa zato hočejo ovirati vse kar je v korist, ne samo države in narodu kakor celini, ampak tudi njihovim lastnim družinam in sorodnikom.

Brez dvoma da se ravno z te strani razširjajo govorice, da v konzulatu sedijo ljudje, kateri so služili starim režimom, i.t.d. Nasprotniki računajo, da naši prijatelji, iskreni pripadniki Jugoslavije, bi se mogli na ta način najprej odvrti od denarja ne pošiljajo. Govori se tudi to, da so celo stvar pokrenili od konzulata, brez sporazuma in dovoljenja narodnih oblasti v starem kraju. Vse, samo da se napravi večja zmešnjava.

Kar se tiče izmenjave konzulskega osovja, je to stvar narodnih oblasti starem kraju in mi ne moremo in nočemo narodnim oblastem narekovati v temu ali kakemu drugemu pogledu, kaj imajo za delati. Resnica je, da se tudi tega sistema pošiljanja denarja v stari kraj ni izmislil konzulat, ampak samo izvršja odloke narodne vlade, oziroma svojih predstavnikov.

Treba je vedeti to, da za transakcije obstoji popolni sporazum, izmed jugoslovanske in kanadske oblasti. Ta sporazum je dosežen z pomočjo današnjega konzulatskega, oziroma diplomatskega aparata Demokratične Federativne Jugoslavije in mi smatramo, da je s tem narejeno jako zaslužno delo.

Mi smo prepričani, da se bo posluževal, tega načina pošiljanja denarja v stari kraj, vsak on iz se-ljenec, kateri veruje in zaupa v novo skupnost Južnih Slovanov in narodno oblast na čelu z Maršalom Titom, in kateri želi pomagati narodu in svojim sorodnikom.

S. Miosič

Naznanje Kirkland Lake in Okolica

Mladinski odsek št. 3 "Krka", V. P. Z. Bled iz Timminsa priredil izlet in obenem koncert v Kirkland Lake dne 11. novembra v Poljski dvorani, Wood St.

Začetek ob 6 uri zvečer.

Mladina pod vodstvom br. John Lavrič, želi pokazati koliko je sposobna v petju naših slovenskih pesmi in deklaracijah. Ista mladina pod vodstvom br. Jožeta Glad, namreč tamburaški zbor "Tito" nam bo na igrala vesele starokranjske poljke, valčke in pesmi.

Zatozaj vabimo vse Slovence, Hrvate, Srbe in druge Slovence v Kirkland Lake in okolici, da se udeležijo kar v naj večjem številu. Obenem se že vnaprej zahvaljujemo Gl. Odboru krj nam sporoča, da bo vse preskrbel kar je potrebno.

Torej vsi na koncert v nedeljo dne 11. novembra.

Vas vabi odbor.

Odbor odseka ZKS.

Vabljeni ste vsi na sejo

Kirkland Lake — Kakor že vedno članstva Z.K.S., ve, da je v teku kampanja za pridobivanje novega članstva. V kolikor se našega odseka v Kirkland Lake tiče do zdaj, ne bomo objavljali uspehov, rajši počakamo do zaključka. Po številu rojakov v naši naselbini bi bilo pričakovati znatni prirastek v članstvu, pa tudi članarina je zelo nizka in kdor se čuti zavednega Slovence, ni nobenega vzroka, zakaj ne bi bil član Zveze Kanadskih Slovencev, če ravno nismo pripada kakemu podpor-nemu društvu in temu podobno.

Zatozaj rojak in rojakinja, člani našega odseka pričakujemo, da se nam pridružijo v teku kampanje ter da delamo skupno po vzorcu našega herojskega naroda v stari domovini.

Za pozitivne kampanje se pri-nerja seja odseka Zveze dne 4. novembra ob 2 uri popoldan v prostorih sobrata J. Braniselj. Pozivljamo člane in članice, da se zagotovo udeležijo te seje ter priporočamo da vsak če je le mogoče pripelje s sabo novega člana ali pa vsaj priporoči seji njegovo ali njeno voljo da pristopi v Zvezo. Vabljeni pa so tudi vsi drugi rojaki in rojakinje ne glede na to ali so člani ali ne, da prisostvo-vo omenjeni seji. Vsak dobrodošel!

Ne pozabimo, da v "Slogi je moč!"

morju dočim je Rusija velesila na kopnem, katere enako potrebuje sigurnost na kopnem.

ZGODOVINA POTRjuje NA-PAKE V MUNICH-U

Zgodovina bo dokazala, da ako bi bile zapadne demokracije pri-pravne za borbo proti Nemčiji v dobi pregovorov v Munich-u, Ru-sija se bi za gotovo jim priklju-čila. Ruska zunanja politika se vodi v duhu istega principa, namreč poglavito v obrambi sigurnosti svojih meja.

Zgornje smo posneli le poglavi-tne izčrpeke iz govora Senatorja

Evropi.